

ONLINE nascholing
GGZ-professionals (BIG)

EMDR-behandeling bij bevallingsgerelateerde PTSS en angst

Bekeken vanuit gynaecologisch en psychologisch perspectief

Beste cursist,

Leuk dat je interesse hebt in de nascholing

EMDR-behandeling bij bevallingsgerelateerde PTSS en angst
Bekeken vanuit gynaecologisch en psychologisch perspectief

In deze folder vind je informatie over de nascholing, de reden waarom de nascholing is opgezet, de leerdoelen, het programma, de biografie van de docenten en praktische informatie.

Achtergrond en intentie van de nascholing

Vanuit een multidisciplinaire insteek (psychologie en gynaecologie) gaat deze eendaagse online nascholing over het werken met vrouwen die ingrijpende gebeurtenissen hebben meegemaakt rondom de bevalling en als gevolg daarvan PTSS(-klachten) of angst voor een nieuwe bevalling hebben ontwikkeld.

Uit onderzoek blijkt dat 1 op de 5 vrouwen psychische klachten ontwikkelt in de zwangerschap of in de periode na de bevalling. Ongeveer 10-20% van de vrouwen kijkt terug op de bevalling als een traumatische gebeurtenis en 1-3% ontwikkelt een PTSS. Soms is er sprake van een opeenstapeling van traumatische ervaringen, denk bijvoorbeeld aan een moeder met het HELLP-syndroom en een premature geboorte met daarna een lang verblijf voor haar kindje op de NICU. Niet alleen de moeder lijdt hieronder, maar deze gebeurtenissen hebben ook impact op de vader / partner, op de baby en op de ouder-kind relatie.

Psychische klachten die in relatie staan tot zwangerschap en het ouderschap, gaan vaak gepaard met schuld-en schaamtegevoelens. Dit weerhoudt vrouwen - en ook mannen - ervan om hulp te zoeken. Des te meer reden om deze problematiek uit de taboesfeer te halen zodat professionals en (zwangere) vrouwen elkaar sneller weten te vinden. Met deze nascholing beogen wij een ruimer aanbod te creëren van GGZ-praktijken die een bevallingsgerelateerde PTSS en angst voor de bevalling kunnen behandelen. Daarbij vinden wij het belangrijk dat behandelaars hun therapeutische houding weten af te stemmen op deze vrouwen en aandacht hebben voor het bevorderen van de band tussen moeder en (ongeboren) baby.

Voor wie

Deze nascholing is geschikt voor GGZ-behandelaars zoals GZ-psychologen, IMH-specialisten en psychotherapeuten (vrijgevestigd of werkzaam binnen een GGZ-instelling). Bij voorkeur heeft men een pas bevallen of zwangere vrouw in behandeling (gehad) zodat met casuïstiek gewerkt kan worden. Behandelaars die het werken met deze doelgroep ambiëren zijn ook van harte welkom. Cursisten moeten op zijn minst een door de VEN erkende EMDR-basis cursus gevolgd hebben. De inhoud van de nascholing sluit het beste aan als men ook de EMDR-vervolgcursus heeft afgerond.

Inhoud nascholing

In deze nascholing leren cursisten over belangrijke aspecten van de therapeutische relatie bij het behandelen van bevallingsgerelateerde PTSS en angst. Waar let je op bij het intakegesprek

en hoe maak je op basis van al die ervaringen in het peripartum een targetselectie voor de EMDR-behandeling? Wat doe je als de EMDR vastloopt en welke interventies kun je dan inzetten? Er wordt speciaal aandacht besteed aan de invloed van disfunctionele schema's op de beleving van vrouwen tijdens de bevalling en hoe deze een rol kunnen spelen bij de verwerking. Bij een nieuwe zwangerschap ervaren vrouwen vaak angst voor de bevalling als ze een eerdere traumatische bevallingservaring hebben opgedaan. Hoe ga je als behandelaar om met de ongeboren baby en hoe besteed je aandacht aan de relatie van de zwangere vrouw met haar baby tijdens de EMDR-behandeling?

Aan de hand van videobeelden worden verschillende EMDR-interventies besproken. Daarnaast wordt ingegaan op multidisciplinaire samenwerking zodat een angstige zwangere de bevalling met vertrouwen in kan gaan. We bespreken veel voorkomende vragen uit de klinische praktijk en er zal tevens ruimte zijn voor eigen casuïstiek.

Wijze van kennisoverdracht

- voorbereiding met e-learning (45 minuten)
- interactieve en plenaire presentatie die ondersteund wordt met videobeelden
- in subgroepen opdrachten of thema's bespreken en uitkomsten plenair terugkoppelen
- casuïstiek bespreken

Leerdoelen

Kennis

Na afloop van de nascholing hebben deelnemers meer kennis van

- traumatische en ingrijpende gebeurtenissen binnen de perinatale levensfase
- de laatste wetenschappelijke inzichten met betrekking tot bevallingsgerelateerde PTSS, oorzaken en gevolgen, risicofactoren en preventie
- de plek die EMDR in de behandeling inneemt bij bevallingsgerelateerde PTSS en angst voor de bevalling
- belangrijke aspecten van de therapeutische relatie bij deze kwetsbare doelgroep.

Vaardigheden

Na afloop van de nascholing kunnen de deelnemers

- een goede targetselectie maken voor de EMDR-behandeling
- de ongeboren baby betrekken bij de EMDR-behandeling
- verschillende interventies en interweaves inzetten om een EMDR proces vlot te trekken, te verdiepen of de verbinding tussen moeder en baby te versterken
- een EMDR-sessie positief afsluiten met een imaginatie
- samen met de cliënt een therapeutische *gebruiksaanwijzing* schrijven ter voorbereiding op een nieuwe bevalling en als aanvulling op de BevalKaart of een ander geboorteplan.

Biografie docenten

Dr. Claire Stramrood is gynaecoloog en houdt zich al meer dan 15 jaar bezig met bevallingsgerelateerde PTSS en trauma. Zij deed en doet onderzoek naar risicofactoren, behandeling en preventie, en was onder andere voorzitter van de landelijke richtlijncommissie 'Bevallingsgerelateerde PTSS'. Als eigenaar van Beval Beter organiseert zij nascholingen voor professionals over o.a. preventie van en begeleiding na traumatische bevallingservaringen.

Drs. Simone van Leipsig-Beekman is GZ-psycholoog, Supervisor VGCT, Senior Schematherapeut en EMDR Europe Practitioner. Zij is eigenaar van PsyNataal en werkt als vrijgevestigd psycholoog met vrouwen en (aanstaande) moeders die psychische klachten hebben in relatie tot een (onvervulde) kinderwens, zwangerschap, bevalling en het moederschap. Daarnaast is zij mede-coördinator van de EMDR Special Interest Group *Zwangerschap en Geboorte* en docent bij PAO Psychologie.

Locatie

De nascholing wordt via ZOOM gegeven. Er is voor gekozen deze nascholing online te geven zodat professionals geen reistijd hebben en de drempel om deze nascholing te volgen zo laag mogelijk is. Zo kunnen cursisten uit alle hoeken van het land deelnemen.

Kosten

279 Euro

Accreditatie

Accreditatie is toegekend door het NIP (7 punten ELP), de VEN (6 punten smal) en de VGCT (6 punten).

Aantal deelnemers

Minimaal 10 en maximaal 20.

Tijd

We starten om 09.30 en eindigen om 17.00.

Pauze

Een uur middagpauze, een kwartier koffie/thee pauze in de ochtend en in de middag.

Studiebelasting

7 uur (1 uur e-learning / 6 uur onderwijs).

Programma

Ter voorbereiding volgen de cursisten de *Theoretische Inleiding* (45 minuten) in de online omgeving van Beval Beter. Zij krijgen hiervoor een inlogcode.

Ochtend

Tussen bevalling en verwijzing

- Klinisch beeld, DSM-5-TR classificatie
- Herkenning en screening
- Bevalling nabespreken
- Psycho-educatie
- Zelfmanagement

Het opzetten van een EMDR-behandeling

- Intakegesprek en therapeutische houding
- Casus A; een behandelplan maken
- Ordenen van herinneringen en het gebruik van zoekstrategieën

Het EMDR-proces

- Thema's en behoeften
- Verschillende soorten interventies en interweaves
- Positief afsluiten met een imaginatie

Middag

EMDR in de zwangerschap

- Wat weten we uit onderzoek?
- Angst van de behandelaar of angst van de cliënt?
- Wanneer JA! Wanneer misschien niet?
- Groepsdiscussie
- Contact met de baby

De bevalling voorbereiden

- Angst voor de bevalling: flashforward, mental videocheck en RDI
- De therapeutische *gebruiksaanwijzing* en de BevalKaart
- Relevant naast EMDR
- Samenwerking disciplines
- Casuïstiek van cursisten en vragen

Vorbereiding en toetsing

Ter voorbereiding op de nascholing volgen de cursisten een theoretische inleiding in de online omgeving van Beval Beter. De deelnemers kunnen tevens van tevoren een vraag indienen waar ze antwoord op willen hebben tijdens de nascholing. Zij sturen deze vraag per mail naar beide docenten. We bevelen twee filmpjes aan om te bekijken. Eén filmpje over EMDR in de zwangerschap en een filmpje over vijf vrouwen die vertellen over hun traumatische bevallingservaring en de gevolgen hiervan. Deze filmpjes zijn niet verplicht om te kijken. Er wordt een actieve deelname van de cursist verwacht en aanwezigheid gedurende de hele nascholing.

Evaluatie

De nascholing wordt afgesloten met een digitale evaluatie waarbij de nascholing wordt beoordeeld op vakinhoudelijk, didactisch en organisatorisch vlak. Resultaten uit de evaluatie worden gebruikt om de toekomstige inhoud en het aanbod te verbeteren. Uitkomsten van de evaluatie worden op verzoek ter beschikking gesteld aan de organisatie die accreditatie heeft verstrekt.

Algemene voorwaarden

Kijk voor de annuleringsvoorwaarden, klachtenregeling en overige voorwaarden op www.bevalbeter.nl

Aanvullende informatie

- De presentie van deelnemers wordt binnen 4 weken ingevoerd in PE-online.
- De deelnemers ontvangen een certificaat.
- Wij houden ons aan de Gedragscode Geneesmiddelenreclame van de Stichting CGR en de KNOV-gedragscode 'Vervangingsmiddelen voor moedermelk'.

De nascholing is gebaseerd op de volgende bronnen

- Baas, M.A.M., van Pampus, M.G., Braam, L., Stramrood, C.A.I., & de Jongh, A. (2020). The effects of PTSD treatment during pregnancy: systematic review and case study. *European Journal of Psychotraumatology*, 11(1).
- Baas, M.A.M., van Pampus, M.G., Stramrood, C.A.I., Dijksman, L.M., Vanhommerig, J.W., & de Jongh, A. (2022). Treatment of pregnant women with fear of childbirth using EMDR therapy: results of a multi-centre randomized controlled trial. *Frontiers in Psychiatry*, in press
- Cook N., Ayers, S., & Horsch, A. (2018). Maternal posttraumatic stress disorder during the perinatal period and child outcomes: A systematic review. *Journal of Affective Disorders*, 1(225), 18-31.
- Cortizo, R. (2021). Prenatal Broken Bonds: Trauma, Dissociation and the Calming Womb Model. *Journal of Trauma & Dissociation*, 22(1), 1-10.
- De Bruijn, L., Stramrood, C.A.I., Lambregtse-van den Berg, M.P., & Rius Ottenheim, N. (2020). Treatment of posttraumatic stress disorder following childbirth. *J Psychosom Obstet Gynaecol.* 41(1), 5-14.
- Gravensteen, I.K., Jacobsen, E.M., Sandset, P.M., Helgadottir, L.B., Rådestad, I., Sandvik, L. & Ekeberg, Ø. (2018). Anxiety, depression and relationship satisfaction in the pregnancy following stillbirth and after the birth of a live-born baby: a prospective study. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 18(1):41.
- Heyne, C. S., Kazmierczak, M., Souday R., Horesh, D., Lambregtse-van den Berg, M., Weigl, T., Horsch, A., Oosterman, M., Dikmen-Yildiz, P., & Garthus-Niegel, S. (2022). Prevalence and risk factors of birth-related posttraumatic stress among parents: A comparative systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychological Review*, 94.
- Hollander, M.H., van Hastenberg, E., van Dillen, J., van Pampus, M.G., de Miranda, E., & Stramrood, C.A.I. (2017). Preventing traumatic childbirth experiences: 2192 women's perceptions and views. *Archives of Women's Mental Health*. 20(4), 515–23.
- Veringa-Skiba, I.K. , de Bruin, E.I., van Steensel, F.J.A., & Bögels, S.M. (2022). Fear of childbirth, nonurgent obstetric interventions, and newborn outcomes: A randomized controlled trial comparing mindfulness-based childbirth and parenting with enhanced care as usual. *Birth*. 49(1):40-51.
- Klabbers, G.A., Wijma, W., Paarlberg, M.K., Emons, W.H.M., & Vingerhoets, A.J.J.M. (2017). Haptotherapy as a new intervention for treating fear of childbirth: a randomized controlled trial. *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology*, 40(1): 38-47.
- Leahy-Warren, P., Coleman, C., Bradley, R., & Mulcahy, H. (2020). The experiences of mothers with preterm infants within the first-year post discharge from NICU: social support, attachment and level of depressive symptoms. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 20:260.
- Richtlijn Bevallingsgerelateerde PTSS (2019), NVOG/KNOV/NIP/NVvP.
- Sieleghem van, S., Danckaerts, M., Rieken, R., Okkerse, J.M.E., de Jonge, E., Bramer, W.M., & Lambregtse - van den Berg, M.P. (2022). Childbirth related PTSD and its association with infant outcome: A systematic review. *Early Human Development*. 174:105667